

doopsgezinde
gemeente
leeuwarden

Doopsgezinde Gemeente Leeuwarden

10 januari 2021

Organist: Gerben Bergstra, Voorganger: Tjitske Hiemstra

Zang: Anna Jansen, Jan Altenburg, Willem Wouda

thema: *De hemel gaat open ...*

* Mededelingen en aansteken van de kaars

* Bemoediging en groet

* Zingen *Uit uw hemel zonder grenzen* NL 527: 1, 2 en 5

* Gebed

* Zingen *Wij gaan de nacht door, het duister* NL 895 (Ned/ Frysk)
afgewisseld met lezingen uit Jesaja 55: 1- 3a, en vs. 6

* Bijbellezing Marcus 1: 1-11

* Zingen *Doe 't Hy yn 't wetter nederich delgie* NL 526: 2 (Frysk)

* Overdenking

Gemeente van Christus,

De hemel gaat open. Dat is het gevoel wat ik krijg als ik via de televisie getuige ben van de eerste vaccinaties in Nederland. De hemel gaat open... Er komt zicht op nieuwe toekomst, waarbij scholen, winkels en kerken weer open kunnen gaan. Over een tijd mogen we elkaar weer aanraken! De hemel gaat open, zeggen we soms, als we de zon onverwacht zien doorbreken, bijv. bij een begrafenis en dat blijft je je hele leven bij. Alsof het een teken is van boven, hoewel we allen weten dat God niet daarboven woont, maar evengoed rondom en in ons is. Maar ja, in de spreektaal duiden we het vaak zo. Als er iets wonderbaarlijks gebeurt, dat dan de hemel boven ons open gaat!

Dit schreef ik woensdagmorgen na de eerste vaccinaties, maar donderdagmorgen terwijl ik keek wat er rond het Capitool in Washington gebeurd was, twijfelde ik aan die open hemel. Zo kan het ook in ons eigen leven dichtbij gebeuren en snap je soms niets van wat je overkomt.

*In Jesaja 55: 9 staan de woorden:
Want zo hoog als de hemel is boven de aarde,
zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven,
en mijn plannen jullie plannen.*

Toch blijven we ons richten op de tekst van vandaag: Wat gebeurt er in deze eerste 11 verzen van dat oudste evangelie, door Marcus opgeschreven? Marcus leefde qua tijd het dichtst bij Jezus' leven op aarde, is het meest authentiek.

Het begin van het evangelie van Jezus Christus, Zoon van God. Met die eerste woorden: Het begin legt Marcus al een lijntje naar de schepping. God maakt in Jezus een nieuw begin, nieuw fundament

(archè); zeg maar herschepping van de mens. Marcus wil een vreugdevolle boodschap verkondigen, waar mensen blij van worden. Evangelie = blijde boodschap van Jezus Christus, zo noemde de vroege kerk hem met deze heilige dubbele naam. Zoon van God, omdat Jezus op bijzondere wijze met God verbonden is. Aan het eind van Marcus vat de Romeinse centurio dit evangelie samen, als hij Jezus de laatste adem ziet uitblazen: Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.

En dan laat Marcus eerst Johannes de Doper opkomen, die in de woestijn mensen oproept zich te laten dopen en tot inkeer te komen. Alle inwoners van Judea en Jeruzalem stromen toe. Alsof we Jesaja opnieuw horen zeggen: Hierheen! Hier is water, voor ieder die dorst heeft; het is allemaal gratis. Kom hierheen, luister en je zult leven, opdat je ziel herleeft (Naardense vertaling). Het ritueel van reiniging van het verleden en opnieuw leven met God sprak mensen blijkbaar enorm aan. Ze kwamen allemaal en hoorden Johannes verkondigen over iemand die na hem komt, die niet doopt met water, maar met de heilige Geest! Dit roept een enorme verwachting op!

En het geschiedde in die dagen...staat er dan in de oude NBG-vertaling! In die tijd (NBV) kwam Jezus uit Nazareth, dat in Galilea ligt, naar de Jordaan om zich door Johannes te laten dopen. Als heel Jeruzalem en Judea zich laten dopen, komt er ook eentje uit dat noordelijk afgelegen Galilea, die uithoek, waar eig. niets goeds vandaan komt. Uit Nazareth, zo'n onooglijk klein plaatsje. Marcus zegt niets over Bethlehem, die plek vol belofte. Die ene uit het noorden heeft ook een naam: **Jezus** en je ziet hem het water in gaan, waar iedereen inging om zich te reinigen van de zonden. In dat water laat Jezus zich door Johannes dopen. Daarover schrijft Marcus echter niets. Wat hij wel noemt is het moment dat Jezus uit het water omhoogkomt! Dan ziet hij de hemel openscheuren ... niet gewoon opengaan, maar openscheuren ... pats!

Zoals ook het voorhangsel van de tempel van boven tot onder in tweeën scheurt als Jezus de laatste adem uitblaast. Dat dan naast de hemel, ook het heilige der heiligen van de tempel zich opent? Begin van de verkondiging van dit evangelie aan de hele wereld?

Wat een krachtige taal spreekt Marcus: Jezus zag de hemel openscheuren en de Geest als een duif op zich neerdalen. Bij Noach is de duif een vredesduif, die verzoening tussen God en mens aankondigt. Bij de Grieken denkt men bij de duif aan de heilige vogel van de liefdesgodin Aphrodite! Bij Marcus gaat het niet om de gestalte van een duif, maar om die zwevende Geest van God, die bij de schepping van de wereld over het water zweefde.

Als Jezus uit het water omhoogkomt, klinkt er uit de hemel een stem: *Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde*. In de doop ontvangt Jezus de Heilige Geest, wordt vervuld met goddelijke kracht en vreugde, en kan ons bevrijden van machten die ons mens-zijn behoorlijk belemmeren en ons tot nieuwe schepping maken.

Hier naast me op de preekstoel staat een doopschaal met water en een schelp, ooit meegenomen uit Santiago de Compostella. Vandaag zijn er geen dopelingen. Wel is er een oriëntatiegroep met drie vrouwen, die zich oriënteren in geloven op Doperse wijze. En ik verheug me al bij voorbaat op het gebeuren van belijdenis met of zonder doop. Als zij van jong tot ouder zich uitspreken over wat hen raakt in het geloof in God, en het gaan van de weg van Jezus. In zo'n viering opent zich voor mijn gevoel altijd een stukje hemel, omdat mensen in alle puurheid vertellen van Gods stem in hun leven. Ik zou hen alle drie wel de tekst mee willen geven: "Jij bent Gods geliefde Dochter, in jou vind ik vreugde". Mensen knielen dan voor de doop en/of zegen en staan op in een geheel nieuw leven, opnieuw geboren in het besef, dat ze ten diepste geliefd zijn.

Het is geen toeval dat jij er bent, vanaf het begin ben je Mijn Geliefde Dochter of Zoon, horen we symbolisch als stem uit die open hemel klinken. Toen ik Anna Jansen vroeg, hoe de doop voor haar

was geweest, zei ze: 'Het was echt alsof ik opnieuw werd geboren, getrouwd, jarig, alles tegelijk. Het was heel feestelijk, een nieuw begin, vernieuwd, verfrist, grote vreugde, blijdschap'.

Zou Marcus zijn blijde boodschap daarom met dit basale feestelijke gebeuren beginnen?
Jezus komt hier aan het licht (epifanie) als Gods geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.

Wij zijn allen weer met een nieuw jaar begonnen, niet wetend wat het ons biedt. Zouden we thuis een beetje van de feestvreugde kunnen delen met Marcus? Alsof U toch een beetje van dit water van Gods geest over u gesprenkeld krijgt (er gaat een schep water de kerk in). Naast alles wat tegenwoordig dicht is, blijft deze lijn naar dat Gods Geliefde Kind zijn open. En dat we die Open hemel toebidden aan mensen, die ziek zijn, die het zo enorm moeilijk hebben in deze tijd, voor de jeugd en de ouderen, allen wensen we een open hemel met een zonnestraal van een nieuw begin, nieuwe kans, nieuwe opening, misschien nu nog niet zichtbaar. Wetend dat je Geliefd bent, dat God in jou en mij vreugde vindt. Laten wij die vreugde als Gods kinderen ook steeds zoeken en vinden in elkaar.

Amen

* Orgelspel

* Voorbeden – Onze Vader, bewerking Gerke van Hiele

God, Verborgten Aanwezig

*Dat uw Naam aan het licht komt
Dat tastbaar wordt de wereld naar uw hart
Dat gegaan wordt uw weg van barmhartigheid*

*Dat wij ontvangen wat we nodig hebben
om onze bestemming te leven
Dat wij elkaar durven vergeven en niet laten vallen
maar zoeken naar vrede
Dat wij niet losraken, als het lastig wordt
maar verbonden blijven met U.*

*Geef ons daartoe de moed en de spankracht
het geloof, de hoop en de liefde
die van U komt
Vandaag en alle dagen
totdat alles is voltooid.
Amen*

(Vrij naar het Onze Vader)

* Slotlied

Een vogel ze broedt

Iona 29

* Zegenbede

Hear, wy freegje no, Jo seine op ús wei
Hear, wy freegje Jo, wês mei ús eltse dei (2x)
Amen

* Collecte voor het Rode Kruis

Het Rode Kruis behoeft eigenlijk geen introductie ... Deze internationale humanitaire organisatie – de grootste ter wereld – werd op initiatief van de Zwitserse bankier Jean Henri Dunant in 1864 in Genève opgericht. Directe aanleiding was de Slag bij Solferino tussen de legers van Keizer Napoleon III en het Oostenrijkse leger. Na de slag bleven er 40.000 doden en gewonden op het slagveld achter: geschokt door wat hij zag organiseerde Dunant de hulpverlening. Hieruit ontstond het idee om een neutrale organisatie op te richten voor medische hulp in oorlogstijd. Tegenwoordig biedt het Rode Kruis hulp in allerlei noodsituaties.

Mededelingen

Mededelingen voor de liturgie graag uiterlijk vrijdag 12.00 uur e-mailen naar: hannab@online.nl en_ellesfeenstra@outlook.com

Bovenstaande mededelingen vindt u ook op www.doopsgezindenleeuwarden.nl

Liederen (NL/FNL) overgenomen uit *Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk / Lieteboek – sjonge en bidde thús en yn tsjerke*

Liederen (Iona) overgenomen uit *Liederen en gebeden uit Iona & Glasgow*